

Ekspertyza ornitologiczno - chiropterologiczna na potrzeby
termomodernizacji budynków ASP w Krakowie przy ul.
Karmelickiej 16

Poznań, marzec 2017

Kierownik Projektu		
	imię i nazwisko	zakres
mgr	Jan Przybycin	ornitologia, chiropterologia

Nadzór		
	imię i nazwisko	funkcja
mgr	Michał Przybycin	ornitologia, chiropterologia

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA I ZAKRES PRAC	3
2. CHARAKTERYSTYKA BUDYNKU	3
3. WYNIKI.....	4
4. REKOMENDACJE	5
5. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	7
6. ZAŁĄCZNIKI	12

1. PODSTAWA I ZAKRES PRAC

Niniejsze opracowanie stanowi ekspertyzę ornitologiczno - chiropterologiczną zawierającą inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania chronionych gatunków zwierząt w tym ptaków i nietoperzy, na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. z późn. zm. w budynkach Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie przy ul. Karmelickiej 16, w związku z przygotowaniem do realizacji projektów dotyczących prac termomodernizacyjnych, dofinansowanych ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, Osi priorytetowej I, Działania 1.3, Poddziałania 1.3.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach publicznych. Ekspertyza została sporządzona na podstawie przeglądu budynku przy ul. Karmelickiej 16 w Krakowie pod kątem występowania ewentualnych siedlisk i miejsc gniazdowania ptaków oraz hibernacji i rozrodu nietoperzy.

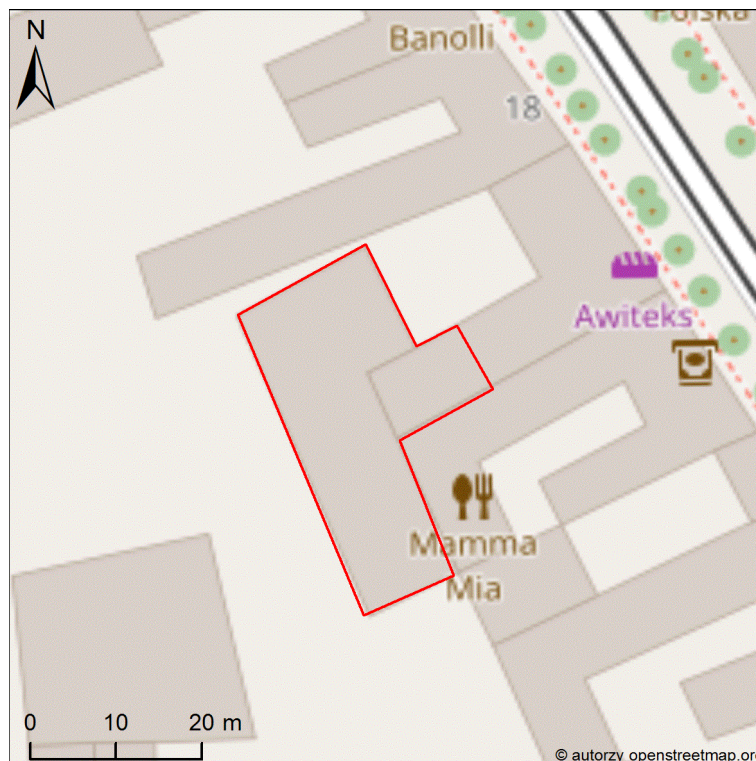
Kontrola budynków była przeprowadzona w dniu 23 lutego 2016 r. przez dwóch pracowników EMPEKO S.A. Podstawą do wykonania prac jest umowa nr DAG-396-5/2017 z dnia 16.02.2017 r. zawarta między Akademią Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie a EMPEKO S.A.

Celem wizji lokalnej było wyszukanie potencjalnych i faktycznych miejsc gniazdowania ptaków oraz hibernacji i rozrodu nietoperzy. Inwentaryzacja ornitologiczna polegała na wyszukaniu wszelkich miejsc, wykorzystywanych przez ptaki do gniazdowania w okresie lęgowym. W tym celu spenetrowano wnętrza budynków oraz dach, parapety okienne i widoczne z zewnątrz budynków szczeliny w elewacji. Poszukiwano wszelkich śladów wskazujących na gniazdowanie ptaków w okresie lęgowym – materiał gniazdowy, skorupki jaj, odchody. Inwentaryzacja chiropterologiczna polegała na wyszukiwaniu w elewacji budynku szczelin oraz innych potencjalnych miejsc rozrodu i kryjówek nietoperzy. W pracach wykorzystano sprzęt optyczny w postaci lornetek, cyfrowe aparaty fotograficzne, latarki, endoskop, sprzęt BHP. Dostęp do budynku zapewniał wydelegowany pracownik Zamawiającego.

2. CHARAKTERYSTYKA BUDYNKU

Budynek w zabudowie śródmiejskiej na planie litery „L” oraz dodatkowo część kamienicy sąsiadującej od strony wschodniej. Powierzchnia użytkowa budynku to 2843 m². Budynek składa się z jednej kondygnacji podziemnej (użytkowanej), trzech naziemnych i poddasza nieużytkowego. Budynek w całości znajduje się w oficynie od wschodu i południowego wschodu połączony ścianami i dachem z kamienicami sąsiednimi (ryc. 1). Od strony zachodniej ściana o długości ok. 38 m, tynk na cegle, w wielu miejscach ubytki w tynku i murze, liczne otwory. Plastikowe okna osadzone na podmurowaniu z nieotynkowanej cegły. Dwa balkony na drugim piętrze. Okna kondygnacji podziemnej plastikowe zadaszone (fot. 2) Od strony północnej ściana otynkowana z wieloma ubytkami w tynku. Okna

plastikowe osadzone na podmurowaniu z nieotynkowanej cegły, drzwi zewnętrzne metalowe z zadaszeniem (fot. 3). Elewacja wschodnia otynkowana i pomalowana, okna plastikowe, balkon na drugim piętrze (fot. 1). Parapety okienne i krawędź dachu zabezpieczona kolcami przed ptakami (fot. 6 i 7). Dwoje drzwi, zadaszenie nad drzwiami głównymi. Otwory wentylacyjne zabezpieczone kratką. Dach dwuspadzisty kryty papą termozgrzewalną (fot. 5). Budynek sąsiaduje od wschodu z budynkiem, który w części również podlegał ekspertyzie (skrzydło wschodnie). Budynek ten jest nieotynkowany, elewacja w wielu miejscach w bardzo złym stanie, okna drewniane, balkony na klatce schodowej (fot. 4).

Ryc. 1. Budynek ASP przy ul. Karmelickiej 16 (opr. własne na podkładzie openstreetmap.org).

3. WYNIKI

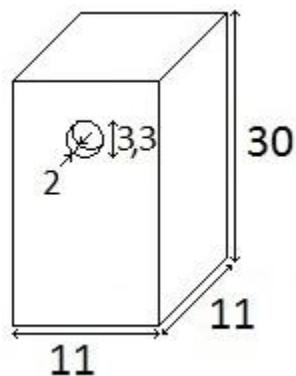
Przegląd budynku wykazał miejsca bytowania **gołębi miejskich *Columba livia f. urbana*** (fot. 12), na parapetach niezabezpieczonych kolcami (część skrzydła wschodniego), na balkonach i w głębokich ubytkach murów. Nie stwierdzono aktualnych miejsc gniazdowania, ale wywieszona informacja i wywiad z pracownikiem budynku wskazują, że gołębie wykorzystują niedomknięte okna i drzwi znajdujące się na klatce schodowej skrzydła wschodniego użytkowanego sporadycznie do bytowania i lęgów. Natomiast wnętrza części głównej nie stwarza warunków do zajęcia przez ptaki. Duża ilość dziur w elewacji i głębokich ubytków w murze stanowi potencjalne miejsca gniazdowania

ptaków (np. wróbla *Passer domesticus*, kopciuszka *Phoenicurus ochruros*, kawki *Corvus monedula*). Dach jest szczelny, brak otworów, przez które mogłyby dostać się do wnętrza poddasza.

Nie stwierdzono zimowisk, ani miejsc rozrodu nietoperzy w budynku.

4. REKOMENDACJE

1. Gniazda znalezione w trakcie prac remontowo-budowlanych wolno usunąć bez pisemnej zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska **jedynie w okresie od 16 października do końca lutego**. Takie działanie jest zgodne z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183). Zgodnie z tym Rozporządzeniem w przypadku gołębi miejskich, objętych ochroną częściową, istnieje możliwość usunięcia gniazd również w okresie lęgowym, z wyłączeniem miejsc gniazdowania w trakcie obecności piskląt w gnieździe.
2. Jeżeli w trakcie prac termomodernizacyjnych zostaną stwierdzone gniazda z jajami, pisklętami lub zaobserwowane ptaki bądź nietoperze wlatujące do szczelin w budynku, należy przerwać w tych miejscach prace i złożyć wniosek o wydanie zgody przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie na odstąpienie od zakazów wymienionych w art. 52 ust. 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134) (m.in. usunięcie gniazd, zniszczenie siedlisk) (Wzór wniosku załączony do ekspertyzy).
3. Zaleca się zabezpieczyć przed dostępem nietoperzy siatką o oczkach ok. 2x2 cm wszystkie otwory wentylacyjne w budynku jeżeli przewód jest orurowany (otwory takie mogą bowiem stanowić pułapkę dla tych zwierząt – nietoperze mogą nie być w stanie wspiąć się po śliskim wnętrzu i wydostać się z nich).
4. Wykonanie termomodernizacji jest okazją do zapewnienia ptakom miejsc gniazdowych. Dlatego proponuje się rozważyć montaż na ścianach budynku **2 budki lęgowe dla wróbla *Passer domesticus*** wykonanych z drewna, betonu lub trocino-betonu. Wymiary budki dla wróbla przedstawiono na rycinie 2. Budki te należy wieszać na wysokości 3-6 m nad ziemią, w odległości min. 3 m od siebie, nie nad oknami i drzwiami. Budki można zamontować na warstwie ociepliny lub pod nią. Ze względu na ryzyko spadania ptasich odchodów budki należy wieszać nie nad oknami i drzwiami oraz miejscami gdzie poruszają się ludzie.

Ryc. 2. Graficzne przedstawienie wymiarów budki dla wróbla [wymiały w cm].

5. Istotnym czynnikiem ograniczającym zagnieżdżenie się ptaków w trakcie prac jest ich ciągłość i brak przerw w robotach dłuższych niż 5 dni.
6. Wnęki, skraje dachów, parapety okienne i wszystkie te miejsca gdzie przebywają i brudzą gołębie, można zabezpieczyć listwami z plastikowymi kolcami.

5. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1. Front budynku – elewacja wschodnia.

Fot. 2. Tył budynku – elewacja zachodnia.

Fot. 3. Elewacja północna

Fot. 4. Budynek sąsiadujący od wschodu – elewacja północna.

Fot. 5. Dach budynku

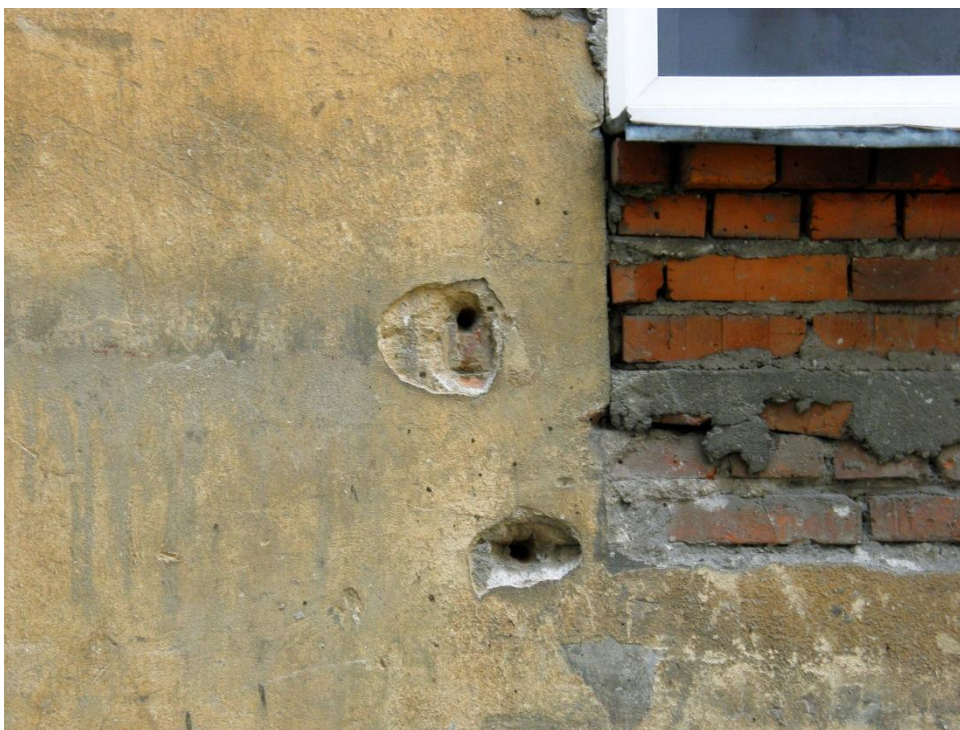
Fot. 6. Kolce przeciw ptakom zamocowane na parapetach na ścianie wschodniej.

Fot. 7. Kolce przeciw ptakom zamocowane na krawędzi dachu.

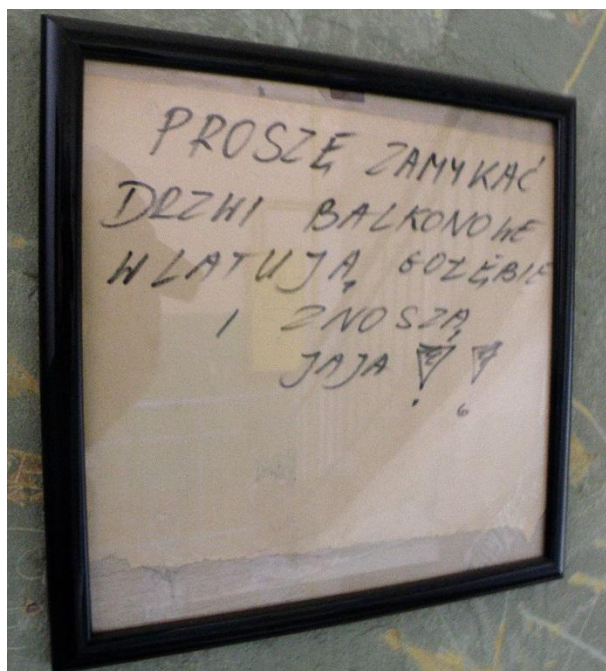
Fot. 8. Ubytek w elewacji północnej skrzydła wschodniego – potencjalne miejsce gniazdowania ptaków.

Fot. 9. Otwory w elewacji północnej budynku.

Fot. 10. Duży ubytek w murze oraz uszkodzona kratka wentylacyjna – ściana zachodnia.

Fot. 11. Informacja o gołębiach wywieszona w klatce schodowej wschodniego skrzydła budynku.

Fot. 12. Odchody gołębia miejskiego na niezabezpieczonych kolcach parapetach skrzydła wschodniego budynku.

6. ZAŁĄCZNIKI

1. Zezwolenie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną.

Źródło (dostęp 2017.03.01):

Strona WWW:

<http://bip.krakow.rdos.gov.pl/zezwolenie-na-odstepstwa-od-zakazow-w-stosunku-do-gatunkow-dziko-wystepujacych-zwierzat-objetych-ochrona>

Wniosek:

http://bip.krakow.rdos.gov.pl/files/artykuly/15360/2_wniosek_o_wydanie_zezwolenia_na_wykonanie_czynnosci_zakazanych_zwierzeta2.doc